

GALATASARAY ÜNİVERSİTESİ ETİK KURULU YÖNERGESİ

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1 – (1) Bu Yönergenin amacı, Galatasaray Üniversitesi'nde akademik personel tarafından yapılan bilimsel araştırma, yayın, öğretim, danışmanlık, bilirkişilik ve benzeri faaliyetlerin, akademik etik ve/veya bilim etiği alanındaki uluslararası ilke ve kurallara uygunluğunu re'sen veya başvuru üzerine inceleyecek Galatasaray Üniversitesi Etik Kurulu ile gözetilecek etik ilkelere ilişkin esasları düzenlemektir.

Kapsam

MADDE 2 – (1) Bu Yönerge Galatasaray Üniversitesi Etik Kurulu'nun oluşumu, görevleri, çalışma biçimi ve gözeteceği ilkelere ilişkin usul ve esasları kapsar.

Dayanak

MADDE 3 – (1) Bu Yönerge, 6/11/1981 tarih ve 17506 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 2547 sayılı Kanununun 14 üncü maddesinin (b) bendinin 1 inci alt bendine, Galatasaray Üniversitesi Senatosu'nun Galatasaray Üniversitesi Etik Kurulu'nun kurulmasına ilişkin 25/06/2009 tarih ve 09/24 sayılı kararına ve 21/8/1982 tarih ve 17789 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Yükseköğretim Kurumları Yönetici, Öğretim Elemanı ve Memurları Disiplin Yönetmeliğinin 11 inci maddesinin (a) bendinin 3 üncü alt bendine dayanılarak çıkarılmıştır.

Tanımlar

MADDE 4 – (1) Bu Yönergede geçen;

- a) Üniversite: Galatasaray Üniversitesi'ni,
  - b) Rektör: Galatasaray Üniversitesi Rektörü'nü,
  - c) Senato: Galatasaray Üniversitesi Senatosu'nu;
  - ç) Akademik birim: Galatasaray Üniversitesi'ne bağlı fakülteleri, enstitüleri ve meslek yüksekokulunu,
  - d) Kurul: Galatasaray Üniversitesi Etik Kurulu'nu,
  - e) Başkan: Galatasaray Üniversitesi Etik Kurulu Başkanı'nı,
  - f) Üye: Galatasaray Üniversitesi Etik Kurulu üyelerinden her birini,
- ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Etik İlkeler ve Kurul'un Yapısı

Etik ilkeler

MADDE 5 – (1) Üniversite'nin akademik personeli bilimsel araştırma, yayın, öğretim, danışmanlık, bilirkişilik ve benzeri faaliyetlerini akademik etik ve/veya bilim ilkelerine uygun şekilde yürütür. Bu kapsamda öncelikle aşağıdaki ilkeler gözetilir:

- a) Tüm bilimsel faaliyetlerde bilimsel anlayış ve ölçütlere titizlikle uyulur,
- b) Araştırmalarda kullanılan veriler ve elde edilen sonuçlar çarpıtılmaz,
- c) Başkalarına ait görüş, yöntem, kavram, araştırma sonucu ve benzeri saptamalar, yapılan bilimsel faaliyette ileri sürülen düşüncenin anlaşılmasına ve/veya desteklenmesine yetecek ölçüde, eksiksiz ve doğru kaynak gösterilerek kullanılır,

- ç) Araştırma, proje, toplantı, etkinlik ve benzeri bilimsel çalışmalar için alınan maddi katkılar ile bunları alma ve harcama koşulları net ve saydamdır,
- d) Araştırma, proje, toplantı, etkinlik ve benzeri bilimsel çalışmalar için alınan maddi katkıda “karşılıklılık/şart” koşuldığında, bu istemler hiçbir şekilde yapılan bilimsel faaliyete müdahale içeremez,
- e) Tam tarafsız olunamayacak hallerde hakemlik görevleri kabul edilmez,
- f) Yurtiçi ve yurtdışı yayınlarda Üniversite'nin ad ve saygınlığının korunmasına özen gösterilir; basın ve benzeri yollarla kişisel görüşlerin kamuoyuna açıklandığı hallerde bu görüşlerin kişisel nitelikte olup Üniversite'yi bağlamadığı belirtilir,
- g) Öğretim faaliyetinin ifasında öğretim elemanları profesyonellik, sorumluluk, adalet, eşitlik ilkeleri çerçevesinde etkili ve kaliteli bir öğrenim ortamı sağlar ve nesnel değerlendirme yaparlar,
- ğ) Bilimsel çalışmaları için danışmanlık verilen öğrencilerin bilim etiği ilkelerini öğrenmeleri ve bu ilkelere uymaları sağlanır.

Kurul'un oluşumu

MADDE 6 – (1) Kurul etik ilkelerine uygun olmayan davranışları nedeniyle adli ve/veya idari bir ceza almamış ve öncelikle profesör unvanını haiz öğretim elemanları arasından Senato tarafından seçilip Rektör tarafından görevlendirilen 7 (yedi) üyeden oluşur.

(2) Kurul üyelerinin Üniversite'nin farklı akademik birimlerinden olmasına dikkat edilir.

(3) Kurul üyeleri ilk toplantıda kendi aralarından bir başkan ve bir başkan yardımcısı seçer.

(4) Kurul üyelerinin görev süresi üç yıldır. Görev süresi sona eren üye yeniden seçilebilir ancak aynı üye üç dönemden fazla görev alamaz ve Kurul başkanlığı ancak bir dönem yapılabilir.

Kurul üyeliğini sona erdiren haller

MADDE 7 – (1) Kurul üyeleri, süresinin bitiminden önce görevlerinden alınamaz ancak aşağıdaki hallerde üyelik sona erer:

- a) Üyenin ölümü, yazılı istifa beyanı veya Üniversite'den ayrılması,
- b) Üyenin geçerli bir mazeretle altı ay veya daha uzun bir süre Kurul toplantılarına katılamayacağına anlaşılması,
- c) Üyenin bir takvim yılı için içinde üst üste üç Kurul toplantısına katılmaması,
- ç) Üyenin görevine başladıktan sonra akademik etik ve/veya bilim etiği ilkelerine uygun olmayan davranışları nedeniyle adli ve/veya idari bir ceza alması.

(2) Kurul üyeliğinden istifa veya üyeliğin düşmesi Rektör'ün bu konudaki onayının ilgiliye tebliği ile yürürlüğe girer.

(3) Kurul üyelerinden birinin görevine devam edememesi durumunda, Senato ilk toplantısında bu üyenin yerine yeni bir üye seçer. Yeni seçilen üye, yerine seçildiği üyenin kalan görev süresini tamamlar.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Kurul'un Görevleri ve İşleyişi

Kurul'un görevleri

MADDE 8 – (1) Kurul aşağıdaki görevleri yerine getirir:

a) Başvuru üzerine veya re'sen, akademik personelin bilimsel araştırma, yayın, öğretim, danışmanlık, bilirkişilik ve benzeri faaliyetlerinde akademik etik ve/veya bilim etiğine aykırılık oluşturacak hususların bulunup bulunmadığını inceleyerek tavsiye niteliğinde karar vermek,

b) Akademik personelin bu maddenin (a) bendinde sayılan faaliyetlerinde akademik etik ve/veya bilim etiğine aykırılık tespit etmesi halinde bu kararı Senato'nun onayına sunmak ve aykırılık oluşturan hususların durdurulması mümkünse bu amaçla Rektörlük makamını bilgilendirmek,

c) Başvuru üzerine incelemeye başlanan hallerde, sözkonusu başvurunun ilgili faaliyeti gerçekleştireni mağdur etmek amacıyla ve uydurma bir aykırılık isnadi suretiyle yapıldığını tespit etmesi halinde başvuranların isim ve davranışlarını Senato'ya bildirmek ve Üniversite'nin internet sitesinde yayınlanmasını sağlamak,

ç) Akademik etik ve bilim etiği konusunda Kurul olarak veya diğer kurum ve kuruluşlarla işbirliği yaparak eğitici faaliyetler düzenlemek,

d) İhtiyaç halinde, akademik etik ve/veya bilim etiği ilke ve kurallarının uygulanma yöntemlerini belirlemek,

e) Her yılın şubat ayında, hazırladığı yıllık raporu Senato'nun ve Rektörlük makamının bilgisine sunmak ve Üniversite'nin internet sitesinde yayınlanmasını sağlamak.

Kurul'un çalışma şekli

MADDE 9 – (1) Kurul gerçek veya tüzel kişilerin başvurusu üzerine veya gerek gördüğü hallerde re'sen, Üniversite'nin akademik personelinin bilimsel araştırma, yayın, öğretim, danışmanlık veya bilirkişilik ve benzeri faaliyetlerinde akademik etik ve/veya bilim etiği açısından mevcut ilke ve kurallara aykırılık bulunup bulunmadığını inceler.

(2) Bu amaçla Kurul, Başkanın çağrısı üzerine en az 5 (beş) üyenin katılımı ile toplanır ve salt çoğunlukla karar verir. Başkanın katılmadığı durumlarda Başkan yardımcısı Kurul'a başkanlık eder.

(3) Toplantı gündeminin yapılması, ilgililere duyurulması, Kurul çalışmalarının yürütülmesi Başkan tarafından sağlanır.

(4) Kurul toplantıları gizlidir. Üyeler ve Kurul sekreteryasını yapanlar Kurul'da görüşülen, incelenen, hakkında değerlendirme yapılan konuları ve ilgili tüm bilgi ve belgeleri, karara bağlanıncaya kadar gizli tutmakla yükümlüdür.

(5) Kurul'un sekreterya hizmetleri Üniversite Genel Sekreterliği tarafından yürütülür. Kurul, inceleme ve değerlendirme aşamasında başka kurum ve kuruluşlarla yapılması gereken yazışmaları Rektörlük aracılığı ile yapar.

Kurul'a başvuru

MADDE 10 – (1) Başvuru doğrudan Galatasaray Üniversitesi Etik Kurulu Başkanlığı'na yazılı olarak yapılır ve Başkan tarafından incelenmek ve sonuçlandırmak üzere Kurul gündemine alınır.

(2) Başvuru dilekçeleri kaydedilerek tarih ve sayı içeren alındı belgesi verilir ve bir dosya oluşturulur. Başvurunun Kurul kayıtlarına geçtiği tarih, başvuru tarihidir.

(3) İsim ve imza bulunmayan başvuru dilekçeleri işleme konulmaz. Bu dilekçelerde, akademik etik ve/veya bilim etiğine aykırılık iddiası bilgi ve belgeler ile somut, açık ve ayrıntılı olarak belirtilir.

(4) Yargı organlarınca incelenmekte olan veya karara bağlanmış konularda Kurul'a başvuru yapılamaz. Kurul'un incelemeye başladığı bir konuda yargı yoluna da gidildiği anlaşılacak olursa Kurul incelemesini durdurur.

(5) Daha önce Kurul'ca karara bağlanmış bir konu, yeni kanıtlar gösterilmedikçe bir daha başvuru konusu yapılamaz ve incelenemez.

İnceleme aşaması

MADDE 11 – (1) Başkan, Kurul'un re'sen harekete geçiren konuyu veya yapılan başvuruyu görüşmek üzere Kurul'u toplantıya çağırır ve her bir başvuru için Kurul üyeleri arasından bir raportör görevlendirir. Başvuru Kurul üyelerinden biri hakkında ise ilgili üye raportör olamaz ve bu konudaki toplantılara katılamaz.

(2) Kurul ilk incelemesinde başvuru dilekçesinde eksiklik tespit etmesi halinde başvuru sahibinden, belirlenecek süre içinde bu hususun tamamlanmasını ister.

(3) Başvuru dosyası için incelemenin sürdürülmesine karar vermesi halinde Kurul, başvuru konusu faaliyeti yapanı hakkındaki iddia konusunda ayrıntılı olarak bilgilendirir ve 20 (yirmi) gün içinde sözlü ve/veya yazılı savunma vermeye davet eder. Bu süre içinde savunmalarını yapmayanlar savunma haklarından feragat etmiş sayılırlar.

(4) Kurul, incelediği konuda gerek görmesi halinde komisyon oluşturarak görüş isteyebilir. Bu komisyonlar için Üniversite dışından da uzmanlar davet edebilir veya uzmanlardan yazılı görüş alınabilir.

(5) Kurul incelemelerinde ulusal ve uluslararası akademik etik ve bilim etiği düzenlemelerini, sözleşme, bildirme ve benzeri metinleri göz önünde bulundurur. Akademik etik ve/veya bilim etiği ilkelerini ihlal ettiği iddia edilen kişilerin bu iddia ile ilgili olabilecek tüm bilimsel çalışmaları Kurul tarafından incelenebilir.

(6) İlgilinin savunmasının ve varsa talep edilen görüşlerin Kurul'a ulaşmasının ardından ivedilikle karar verilir. Yapılan inceleme sonucu akademik etik ve/veya bilim etiğine aykırılık bulunduğu yönünde verilecek kararlarda Kurul ihlalin kasit veya ağır ihmâl sonucunda gerçekleşmiş olmasını esas alır.

(7) Kurul, kararlarını oy çokluğu ile alır. Üyeler çekimser oy kullanamaz. Oy eşitliği halinde Başkan'ın oyu yönünde karar alınır.

(8) Gerçeğe aykırı beyanlar içerdiği anlaşılan başvurular işlemde kaldırılır.

Kurul kararlarının içeriği ve tebliği

MADDE 12 – (1) Kurul kararlarında başvuranın adı, soyadı, başvuru konusu bilimsel faaliyeti gerçekleştiren öğretim elemanının adı, soyadı, görevi, karar tarihi ve sayısı, kararın dayandığı belge ve bilgiler, savunma, yapılan incelemenin sonucu, karara katılan Kurul başkanı ve üyelerinin ad, soyad ve imzaları, varsa azlık oyu ve raportörün adı ve soyadı yer alır.

(2) Kurul'un tüm kararları tavsiye niteliğinde olup gerekçeli olarak yazılır ve bu kararlar taraflara, Senatoya ve Rektörlük makamına tebliğ edilir ve Üniversite'nin internet sitesinde yayımlanır.

(3) Kabul edilebilir bulunmayan başvurular hakkında verilen kararlar yalnızca başvuru sahibine ve başvuru konusu faaliyeti gerçekleştirdiği iddia edilen öğretim elemanına tebliğ edilir.

(4) Kurul'a gönderilmiş tüm belgeler ve değerlendirme sürecindeki tüm yazışmaların bir örneği karar tarihinden itibaren beş yıl boyunca saklanır.

Yürürlük

MADDE 13 – (1) Bu Yönerge Galatasaray Üniversitesi Senatosu tarafından kabul edildiği tarihte yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 14 – (1) Bu Yönerge hükümlerini Galatasaray Üniversitesi Rektörü yürütür.